

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Jürgen Ligi
Rahandusministeerium
info@rahandusministeerium.ee

Teie 22.06.2026 nr 1.1-10.1/2696-1

Meie 30.07.2026 nr 2.3-5/26/2548-2

Arvamus eelnõule

Täname, et saatsite Andmekaitse Inspeksioonile arvamuse avaldamiseks rahandusministri määruse „Krediiditeaberegistri põhimäärus“ eelnõu.

Meil on eelnõu osas järgmised tähelepanekud.

1. Eelnõu § 3 kohaselt on krediiditeaberegistri vastutavaks töötlejaks Rahandusministeerium ning volitatud töötlejaks ehk registripidajaks on isik, kellele on antud üle õigus andmekogu pidada. Eelnõu § 5 loetleb volitatud töötleja ülesanded, sh nähtub punktides 4 ja 5, et volitatud töötleja vastutab ka andmetöötlustoimingute õiguspärasuse ja isikuandmete töötlemise nõuete täitmise eest. Leiame, et selliselt sõnastatud säte on liiga lai ja võib jätta mulje, et IKÜM artikli 5 lõikest 2 tulenev vastutava töötleja vastus antakse üle volitatud töötlejale. Juhtisime sellele tähelepanu ka oma 06.01.2025 antud arvamus nr [2.3-4/25/2979-2](#), kus muu hulgas rõhutasime, et vastutava töötleja roll ja vastutus tuleb selgemalt välja tuua ning et IKÜM artikli 82 vastutuse loogikast ei saa riigisiseste õigusaktidega kõrvale kalduda.

Seetõttu soovitame sõnastada eelnõu selliselt, et oleks selgelt aru saada, et Rahandusministeerium vastutab andmekogu vastutava töötlejana andmekogu pidamise ja isikuandmete töötlemise õiguspärase korraldamise eest ning registripidaja täidab volitatud töötleja ülesandeid vastutava töötleja dokumenteeritud juhiste, seaduse ja lepingu alusel. Sealjuures vastutab registripidaja nende kohustuste rikkumise eest, mis on suunatud volitatud töötlejale või tulenevad vastutava töötleja õiguspärastest juhistest. Rõhutame veel kord, et sätte sõnastusest ei tohi jääda eksitavat muljet nagu vastutaks volitatud töötleja vastutava töötleja asemel kogu registri andmetöötluse õiguspärasuse eest.

2. Eelnõu § 7 lõige 1 kordab ja täpsustab krediiditeabe jagamise seaduse (KJS) § 7 lõikes 1 sätestatud andmekoosseisu, mis iseenesest on õige, kuna põhimäärus peabki seaduses sätestatud andmekategooriaid täpsemalt avama. Samas tuleb aga tagada, et põhimäärus ei laiendaks KJS § 7 lõikes 1 sätestatud andmekoosseisu ega looks seadusega võrreldes uusi andmekategooriaid.

Leiame, et eraldi kontrollimist vajab eelnõu § 7 lõike 1 punktis 5 toodud krediidiliikide loetelu. Nimelt nimetatakse selles sättes muu hulgas krediidiliikidena ka krediitkaardilaenu ja arvelduskrediiti, samas kui § 7 lõike 4 järgi võetakse krediidiliikide

määramisel aluseks rahandusministri 19.12.2015 määruse nr 50¹ lisa 3 punkt 4.1. Seletuskirjas on sama viite alusel nimetatud krediidiliikidena üksnes elamukinnisvaraga seotud krediiti, sõiduki liisingut, muu vara liisingut, vara ostu järelmaksuga ja muud rahalist krediiti. Lisaks on seletuskirjas selgitatud, et *viide olemasolevale õigusaktile on vajalik, et tagada krediidiliikide ühtne tõlgendamine ja kasutamine kõigi krediiditeaberegistri osaliste poolt*. Lisaks on märgitud, et määruks kasutatav krediidiliikide klassifikatsioon on finantssektoris juba kasutusel ning turuosalistele tuttav. Samas ei ole aga üheselt selge, kas eelnõu sättes toodud krediidiliikide loetelu langeb täielikult kokku viidatud määruse klassifikatsiooniga või lisab sellele täiendavaid liike.

Palume uuesti kontrollida eelnõu § 7 lõike 1 punktis 5 sätestatud krediidiliikide loetelu ja selle vastavust sama paragrahvi lõikes 4 viidatud rahandusministri määruse lisa 3 punktile 4.1. Märgime, et põhimäärusega võib seaduses sätestatud andmekategooriaid küll täpsustada, kuid mitte laiendada, mistõttu peab olema üheselt selge, kas eelnõu § 7 lõike 1 punktis 5 toodud krediidiliikide loetelu vastab viidatud määruse klassifikatsioonile või erineb sellest.

3. Eelnõu § 8 lõike 1 punkti 1 järgi võib registriandmetele otsejuurdepääsu tagada kas infosüsteemide andmevahetuskihi (X-tee) kaudu või muu sarnase andmevahetusplatvormi kaudu. Peame sellist sõnastust liiga üldiseks. Kuna KJS võimaldab teha erandi X-tee kasutamisest, peab põhimäärusest selgelt nähtuma, millised nõuded kehtivad alternatiivsele andmevahetuse lahendusele. Vastasel juhul ei ole piisavalt tagatud, et X-tee asemel kasutatav lahendus pakub samaväärset turvalisust, jälgitavust ja kontrollitavust.

Palume täpsustada eelnõu § 8 lõiget 1 selliselt, et põhimäärusest nähtuks selgelt, millistele nõuetele peab muu andmevahetusplatvorm vastama. Leiame, et üldine viide muule sarnasele andmevahetusplatvormile ei ole nii ulatuslikke finantsandmeid töötleva andmekogu puhul piisav.

4. Eelnõu § 9 reguleerib andmesubjekti õigusi, milleks muu hulgas on õigus teha registri vahendusel avaldus enda kandmiseks tarbijakrediidilepingu sõlmimise piirangutega tarbijate nimekirja. Kuna selline õigus on olemuslikult seotud tarbijaga ja mitte iga andmesubjektiga, tuleks eelnõu sõnastust täpsustada. Registris võib olla andmesubjektiks ka käendaja, kuid käendajal ei pruugi olla õigust teha avaldust enda kandmiseks tarbijakrediidilepingu sõlmimise piirangutega tarbijate nimekirja. Soovitame muuta eelnõu § 9 lõike 3 sõnastust selliselt, et andmesubjekti asemel kasutatakse sõna „tarbija“.
5. Eelnõu § 10 reguleerib ebaõigete andmete parandamist ja täiendamist. Selle paragrahvi järgi vastutab andmekogusse kantud ebaõigete andmete parandamise ja ajakohasena hoidmise eest krediiditeabe andja, kellel on kohustus esitada uued andmed viivitamata või teavitada muutmise vajadusest registripidajat. Registripidajal on õigus teha krediiditeabe andjale järelepärimine, kui tekib kahtlus andmete õigsuses.

Sellist lahendust saab pidada põhimõtteliselt õigeks, kuna krediiditeabe andjal on olemas sisuline teadmine algandmetest. Samas puudub aga normis selge andmesubjekti vaidlustusmenetlus ehk kelle poole inimene pöörduv, kes kontrollib vaidlustatud andmeid, kas andmed märgitakse vaidlustatuks, kui kiiresti reageeritakse ja kuidas välditakse vaidlustatud andmete kasutamist inimese kahjuks enne kontrolli lõppu. Soovitame kaaluda eelnõu § 10 regulatsiooni täiendamist andmesubjekti vaidlustuse käsitlemise korruga või siis vähemalt seletuskirjas see kord detailselt avada.

¹ Rahandusministri 19. detsembri 2015. a määrus nr 50 „[Finantsinspeksioonile esitatavate krediidiandja või -vahendaja ning välisriigi krediidiandja või -vahendaja filiaali aruannete vormid, koostamise metoodika ja esitamise kord](#)“

6. Lisaks juhime tähelepanu seletuskirjas esinevale normitehnilisele ebatäpsusele. Nimelt viidatakse andmekoosseisu selgituses (lk 8) krediidiliikide puhul § 6 lõike 1 punktile 5 olukorras, kus andmekoosseisu käsitletakse seletuskirja järgi tegelikult hoopiski §-s 7.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Virve Lans
valdkonnajuht
peadirektori ülesannetes

Terje Enula
Terje.Enula@aki.ee
627 4144